

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK és a 453/2010/EK rendelet szerint

1. Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: SZIVÁRVÁNY TRISÓ

1.2. Azonosított felhasználás: tisztítószer

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai: Szeitz Jánosné egyéni vállalkozó

Cím: 6343 Miske, Béke u. 16.

Tel: 06 20 911 7553

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: szivarvany@vipmail.hu

1.4. Sürgősségi telefon: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):

napközben: 06 (1) 476-6464

éjjel-nappal hívható száma: 06 (80) 20 11 99

2. A veszély meghatározása

2.1. Az anyag osztályozása: a gyártó, a vonatkozó uniós szabályozások, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet szerint a termék veszélyes anyag.

Osztályozása, besorolása a DSD (67/548/EK) szerint:

R 36/37/38 Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

Osztályozása, besorolása a CLP (1272/2008/EK) szerint:

Osztályozás: Veszélyt jelző piktogramok: GHS07

Figyelmeztetés: Figyelem; Veszélyességi kategóriák: STOT SE 3, Skin Irrit. 2, Eye Dam. 2

Figyelmeztető mondatok/H-mondatok: H 335, H315, H319

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok/P-mondatok: P261, P271, P280, P305+P351+P338, P304+340, P312, P 401+402+P403, P405

2.2. Címkézési elemek

	Figyelmeztetés: FIGYELEM Figyelmeztető mondatok: Bőrirritáló hatású. Súlyos szemirritációt okoz. Légúti irritációt okozhat. Óvintézkedésre vonatkozó mondatok: Kerülje a por belélegzést. Kizárólag szabadban vagy jól szellőző helyiségben használható. BELÉLEGZÉS ESETÉN: az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni. SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása. Rosszullét esetén forduljon a TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz. Tárolás: Száraz, jól szellőző helyen tárolandó. Elzárva tartandó.
---	--

2.3. Egyéb veszélyek

Fizikai-kémiai veszély: nem lép fel, lásd a 9. szakaszt.

Egészségkárosító veszély: szembe, bőrre kerülve irritál; tartós és/vagy többszöri érintkezése a szemmel károsodást okozhat.

Az anyag porának belélegzése irritálja a légutakat, nyálkahártyát.

Környezetkárosító hatás: Előírás- és rendeltetésszerű használat, kezelés, tárolás és ártalmatlanítás esetén a környezetkárosító hatás kockázatával nem kell számolni.

3. Összetétel, vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

Veszélyes összetevő	Koncentráció	DSD ¹ : Veszélyjel, R-mondatok CLP ² : Veszélykategória kód, H-mondatok	
Na ₃ PO ₄ x 12 H ₂ O Trinátrium-foszfát-dodekahidrát CAS-szám: 10101-89-0 EK-szám: 231-509-8	≤100%		DSD: Xi, R 36/37/38
			CLP: Skin Irrit. 2: H315 Eye Dam.: H319 STOT SE 3: H335

Az R- és H-mondatok teljes szövege a 16. szakaszban található.

4. Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tudnivalók: A sérültet távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Eszméletlen vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belélegzés esetén: A sérültet vigyük friss levegőre, helyezzük nyugalomba, szoros ruhadarabjait lazítsuk meg. Ha eszméletlen, akkor stabil oldalfekvésbe kell helyezni, és orvost kell hívni.

Bőrrre kerülés esetén: A szennyezett ruházat eltávolítása után öblítse le a bőrt bő folyóvízzel és szappannal.

Ha szembe kerül: Azonnal, alapos, legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Forduljon szakorvoshoz.

Lenyelés esetén: Ha a sérült öntudatánál van, igyon sok vizet. NE hánytassuk, az újrafelmárodás veszélye miatt. Azonnal orvost kell hívni.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: irritáció, tartós érintkezés esetén károsodást okozhat. Porának belélegzése során késleltetett tünetként tüdőödéma jelentkezhet. Egyéb légzőszervi betegségeket (asztma, bronchitis) az anyag porának belélegzése súlyosbíthat

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvos számára: kezeljen a tüneteknek megfelelően. Nagy mennyiségek lenyelésekor a nátrium- és foszfát-szintek monitorozása szükséges.

5. Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: szokásos oltóanyagok (oltópor, vízpermet, alkoholálló hab).

A környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni.

5.2. Különleges veszélyek: nincs, a termék nem éghető, szervetlen só

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: védőfelszereléseket a környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni. A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el.

Egyéb információk: a tűz maradványait és a szennyezett tűzoltóvizet a helyi előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani.

6. Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Mentesítéskor egyéni védőfelszerelés szükséges (védőruha, védőkesztyű, védőszemüveg), lásd még a 8. szakaszt. Kerülni kell a termékkel történő expozíciót! Kerüljük el a porfelhalmozódást és a porfelhalmozódást.

¹ Dangerous Substance Directive: 67/548/EGK irányelv és módosításai

² Classification, Labelling, Packaging: 1272/2008/EK rendelet és módosításai

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Nagy mennyiségű kiszóródott anyagot kezelés nélkül a csatornába vagy élő vizekbe engedni tilos! Akadályozzuk meg talajba jutását. A hulladékkezelés, a megsemmisítés a helyi előírásoknak megfelelően történjen!

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai

Nagy mennyiségű kiszóródott anyagot felporzás mentesen szárazon össze kell söpörni, újrahasznosítani – amennyiben lehetséges, és/vagy ártalmatlanításra küldeni. Az összegyűjtött elszennyeződött anyagot felcímkézve tárolni és a helyi előírásoknak megfelelően megsemmisíteni. Az anyag maradékát bő vizes felmosással kell feltakarítani.

Kis mennyiségű kiömlött terméket sok vízzel le kell öblíteni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 7., 8. és 13. szakaszokat.

7. Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

A vegyi anyagoknál szokásos óvintézkedések betartásával kell kezelni! Szembe, bőrre ne kerüljön! Óvakodjunk a termék porának belélegzésétől. A munkahelyiségek jól szellőztethetők legyenek. Egyéb intézkedések: lásd a 8. szakaszt.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

A terméket száraz helyen eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva, élelmiszerektől, élvezeti cikkektől elkülönítve termékektől távol kell tárolni. Vízről, nedvességtől védjük. Gyermekek kezébe nem kerülhet!

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Tisztítás, mosás. A felhasználók köre: lakossági és foglalkozásszerű. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határértékek: (a munkahelyi levegőben megengedett határérték): magyar határérték nincs.

Trinátrium-foszfát-dekahidrát: TWA: 15 mg/m³, STEL: 5 mg/m³ (AIHA, OSHA határérték)

TWA: Time Weighted Average, 8 órás munkavégzésre vonatkozó átlagos koncentráció, mellyel történő expozíció megengedhető.

STEL: Short-Term Exposure Limit, rövid idejű munkavégzésre vonatkozó megengedhető koncentráció.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Zárt térben történő használatkor megfelelő szellőzésről gondoskodni kell.
- Védőfelszerelés, szemmosó-pohár/palack, mosakodási lehetőség biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka szüneteiben és befejezése után alapos kézmosás szükséges.
- Élelmiszerektől, italoktól, takarmányoktól távol tartandó.
- Körültekintő munkával kerüljük el a termékkel történő expozíciót (szembejutás, bőrre kerülés, stb.)

Személyi védőfelszerelések:

- **Légutak védelme:** szükséges, ha a szellőzés nem megfelelő; nagy mennyiségek áttöltésénél, ipari műveletek során, mentesítésnél. Az anyag porának belélegzést el kell kerülni.
- **Szemvédelem:** szorosan záródó védőszemüveg/védőálarc használata ajánlott, nagy mennyiségek kezelése esetén, mentesítéskor. (MSZ EN 166).
- **Kézvédelem:** védőkesztyű (MSZ EN 374) használata ajánlott. A kesztyű anyagát, vastagságát körültekintően kell kiválasztani, a kesztyűgyártó által megadott információk (áthatolási idő, stb.) és az anyaggal történő expozíció valószínűsíthető mértéke alapján. Bőrvédő krémek használata ajánlott.
- **Bőrvédelem:** munkaruha viselése ajánlott. Kerülni kell az anyaggal történő expozíciót.

Környezetvédelem: Kerüljük el a higítatlan termék csatornába, felszíni vizekbe jutását.

A egyéni védőfelszerelést a munkahelynek, a termék mennyiségének megfelelően kell kiválasztani. A fentiek a szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak, átlagosnak tekinthető körülmények között. Amennyiben ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökről szakértő bevonásával ajánlott dönteni.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	szilárd, kristályos anyag
Szín:	színtelen – fehér
Szag:	nem jellemző

9.2. Egyéb információk

Olvadáspont:	kb. 75°C (ekkor a kristályvíz felszabadul)
Térfogattömeg:	kb. 900 kg/m ³
pH:	11,5 (10 g/l oldat 20°C-on)
Oldhatóság vízben:	kb. 200 - 250 g/l
Lobbanáspont:	nincs adat
Forráspont:	nincs adat
Gyúlékonyság:	nem gyúlékony
Robbanási tulajdonság:	nem robbanásveszélyes
Párolgási sebesség, gőznyomás, gőzsűrűség, log P, oxidáló tulajdonság:	nincs adat

10. Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: savakkal reagál.

10.2. Kémiai stabilitás: megfelelő kezelés és tárolás esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: nem polimerizál, savakkal reakcióba lép.

10.4. Kerülendő körülmények: víz, nedvesség, hő.

10.5. Nem összeférhető anyagok: savak, magnézium.

11. Toxikológiai adatok

A toxikológiai adatok, az anyag expozíciójának várható tünetei, hatásai:

LD₅₀ (patkány): > 2000 mg/ttkg

Irritálja a bőrt és a nyálkahártyát. Erősen szemizgató hatású, szemkárosodást okozhat tartós és/vagy gyakori érintkezés esetén.

Nem szenzibilizál, túlérzékenységet nem okoz.

Lenyelve izgathatja a gyomor-bélrendszer, szédülés, hányás, hányinger léphet fel.

Porának belégzése irritálja a torkot és a légutakat, köhögés, légzési nehézség léphet fel.

Az anyag nem szerepel az ún. IARC-listákon, mely rákkeltő hatás valószínűsége szempontjából osztályozza az anyagokat.

12. Ökológiai információk

12.1. Toxicitási adatok: LC₅₀ (arany jászkeszeg, 48 óra): 2 400 mg/l – (OECD 203)

EC₅₀ (*Daphnia*, 96 óra): 126 mg/l

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: A felszíni vizekbe bemosódik, a mosó- és tisztítószerekből származó foszfátok azonban károsíthatják a vízi környezetet, és az algaállomány növekedéséhez hozzájárulva megzavarhatják az ökológiai egyensúlyt, eutrofizációt okoznak.

12.3. Egyéb: Vízminőséget veszélyeztet, pH-eltolódást okozhat; tömény formában nem szabad a közművek szennyvízcsatornáiba, valamint a természetes felszíni vizekbe és a talajvízbe juttatni. Ha hígított formában a szennyvízcsatornába vezetik, az erre vonatkozó helyi előírások (pl.: pH-érték) követendők.

A hivatalosan engedélyezett pH-értékek betartása és megfelelő hígítás mellett a termék nem befolyásolja a szennyvíztisztító berendezések működését.

13. Ártalmatlanítási útmutató

13.1. Hulladékkezelési módszerek: A készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben, csomagolási hulladékainak kezelésére pedig a 94/2002. (V.5.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A termék nem kezelhető háztartási hulladékként, nem juthat a csatornába. A termék hulladékának besorolása (hulladékkulcs, EWC-kód): kódja változhat, a meghatározást a felhasználás szabja meg.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) nem veszélyes áru.

15. Szabályozási információk

15.1. Kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

A biztonsági adatlap, a termék osztályozása és besorolása megfelel a 44/2000. (XII.27.) EüM számú rendelet és módosításainak, valamint a 67/548/EGK irányelvben és az 1907/2006/EK és a 453/2010/EK rendeletben foglaltaknak.

A termék veszélyes anyag, besorolását a 2. szakasz tartalmazza.

Vonatkozó közösségi joganyag

REACH rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EK)

DSD-irányelv: 67/548/EGK és módosításai

CLP-rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

Vonatkozó nemzeti joganyag

Kémiai biztonság: a 2005. CXXVII. és 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai; a 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM együttes rendelet és módosításai.

Munkavédelem: a 2007. évi CLXI. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről;

Hulladék: 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet, és a 16/2001. (VII.18.) KöM rendelet;

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 28/2010. (IX.9.) ÖTM rendelet.

16.Egyéb információk

A fenti információk jelen tudásunkon alapulnak, a termék szállított állapotára vonatkoznak.

A biztonsági adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállónak ismerjük, illetve hisszük.

A felhasználó saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról és a termék felhasználásáról.

A 2. és 3. szakaszban felsorolt R- és H-mondatok:

R 36/37/38 Szem- és bőrirritáló hatású, izgatja a légutakat

H315 Bőrirritáló hatású

H319 Súlyos szemirritációt okoz

H335 Légúti irritációt okozhat

Veszélyességi osztályok rövidítései: Xi, Irritatív; a CLP szerinti besoroláshoz tartozó rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek: STOT SE: Céliszervi toxicitás – egyetlen expozíció; Eye Dam.: súlyos szemkárosodás; Skin Irrit.: Bőrirritáció.

Adatlap-történet: az adatlap a gyártó adatai alapján készült 2011. október 11-én, verziószáma: 1.0